

»Moj domači kraj – njegova dediščina in prihodnost«

Urška Kocjančič, 9.b: Žužemberški grad

Izbor nagrajenih literarnih in
likovnih del šolskega natečaja

Žužemberk, marec 2012

»V mehkem domotožju mi zakoprni srce ob misli nate, rojstni kraj...«

Ivan Cankar

Pred vami je drobna knjižica, ki prinaša izbor nagrajenih likovnih in literarnih del šolskega natečaja »**Moj domači kraj – njegova dediščina in prihodnost**«, ki sledi predlanskemu z ekološko vsebino in lanskemu s temo o pomoči bolnim, starejšim in invalidom.

Odločitev za temo natečaja ni bila težka; za krepitev naše rodoljubne suhokranjske zavesti je potrebno dobro poznati rodno vas, njene naravne in kulturne znamenitosti, izročila in zgodovino, prispevati k urejenosti in sožitju med ljudmi ter načrtovati njeno prihodnost. To pa je ena od letošnjih **prednostnih nalog** naše šole.

Odziv učencev, ki so pod vodstvom mentorjev ustvarjali besedila in risbe, je bil velik. Komisija je pregledala kar **166 del** in podelila pohvale, priznanja in nagrade.

Toliko lepih misli in sporočil! Toliko toplih barv in svetlobe na podobah, ki živijo od Brezove Rebri do Gradenca, od Drašče vasi do Velikega Lipovca!

In v vseh odsev preproste misli: »**Lepšega na svetu ni,
kot moj rojstni kraj si ti.**«

Naj bo ljubezen do staršev, doma in do domačega kraja dragocena dota vseh mladih Suhokranjcev na poti v življenje.

Žužemberk, 8. marec 2012

Ravnateljica mag. Jelka Mrvar

Avtorjem nagrajenih izdelkov je nagrade podelila ravnateljica.

**O ŠOLSKEM LIKOVNO-LITERARNEM NATEČAJU
»MOJ DOMAČI KRAJ – NJEGOVA DEDIŠČINA IN PRIHODNOST«**

Na natečaju so sodelovali učenci matične šole s podružnicami. Na likovni del natečaja je prispelo 80 izdelkov, na literarni del 86 del, skupaj 166 izdelkov. Komisija, ki se je sestala 23. januarja 2012 ob 12.30, je pregledala vsa poslana dela, jih razvrstila v kategorije in jih ocenila. Dogovorili smo se, da podelimo tri vrste nagrad: nagrade (knjižne nagrade in likovni material), pisna priznanja in ustne pohvale. **Število podeljenih nagrad:**

	LIKOVNI DEL			LITERARNI DEL			SKUPAJ
	1.-4. r.	5.-9. r.	Skupaj	4.-6.r	7.-9. r.	Skupaj	
Število izdelkov	63	17	80	26	56	86	166
Nagrada	9	7	16	7	10	17	33
Skupinska nagrada	10	/	10	/	/	/	10
Priznanje	47	10	57	19	46	65	122
Ustna pohvala	7	/	7	/	/	/	7

1. LIKOVNI DEL NATEČAJA

Likovne izdelke je ocenila komisija v sestavi: ga. Maja Mlakar (predsednica komisije), ga. Petra Zadel, ga. Zvonka Struna, gdč. Tinka Fric, ga. Andreja Šercer Robič, ga. Milena Legan, gdč. Tanja Šenica in ravnateljica mag. Jelka Mrvar. Kriteriji, ki smo jih pri ocenjevanju upoštevali, so bili: ustreznost motiva, izvirnost, ustvarjalnost in estetski izgled. Izdelki učencev so bili razdeljeni v 2 kategoriji: 1.-4. razred in 5.-9. razred.

Seznam nagrajenih učencev: 1. – 4. razred:

Nagrada:

Lucija Mrvar 2.r	Teja Skube 2.r PŠ Ajd.	Jure Zupančič 4.r PŠ Dvor
Petra Mrvar 3.r	Jan Jarc 4.r PŠ Ajd.	Urban Mrvar 2.r PŠ Šmihel
Toni Travnik 4.r	Nejc Ule 3.r PŠ Dvor	Nika Muhič 4.r PŠ Šmihel

Skupinska nagrada:

1.r Žužemberk	1.r PŠ Dvor	1./2.r PŠ Ajdovec	1.-4.r PŠ Šmihel
2.r Žužemberk	2.r PŠ Dvor	3./4.r PŠ Ajdovec	
3.r Žužemberk	3./4.r PŠ Dvor		
4.r Žužemberk			

Priznanje:

Žiga Hrovat 1.r	Anej Rozman Novak 1.r PŠ Ajd.	Nika Rugelj 1.r PŠ Dvor
Žan Mravljak 1.r	Sašo Novinec 1.r PŠ Ajd.	Anja Gorenčič 1.r PŠ Dvor
Tilen Mišmaš 1.r	Tamara Hočevnar 1.r PŠ Ajd.	Maša Blatnik 1.r PŠ Dvor
Lucija Longar 1.r	Lea Papež 1.r PŠ Ajd.	Lara Zupančič 1.r PŠ Dvor
David Pograjc 1.r	Božidar Miškovič 1.r PŠ Ajd.	Gašper Primc 1.r PŠ Dvor
Aleksander Bende 1.r	Sašo Novinec 1.r PŠ Ajd.	Jakob Travnik 2.r PŠ Dvor
Domen Glavič 1.r	Jan Papež 1.r PŠ Ajd.	Jaka Juršič 2.r PŠ Dvor
Matic Luzar 1.r	Valentina Kužnik 3.r PŠ Ajd.	Jakob Murn 2. r PŠ Dvor
Aneja Pudič 1.r	Vesna Zarabec 3.r PŠ Ajd.	Polona Meglen 2. r PŠ Dvor
Domen Legan 1.r	David Štrumbelj 4.r PŠ Ajd.	Urša Zupančič 3.r PŠ Dvor
Gašper Longar 2.r	Nejc Zupančič 4.r PŠ Ajd.	Rok Može 3.r PŠ Dvor
Živa Zajec 2.r	Matic Zaletelj 1.r PŠ Šmihel	Vita Hren 3.r PŠ Dvor
Marija Mrvar 2.r	Tim Struna 1.r PŠ Šmihel	Mojca Kocjančič 4.r PŠ Dvor
Blaž Zupančič 3.r	Gregor Pograjc 3.r PŠ Šmihel	Zala Novak 4.r PŠ Dvor
Špela Longar 3.r		Aljaž Špec 4.r PŠ Dvor
Valerija Rojc 3.r		
Tina Mohorčič 4.r		
Rebeka Breznikar 4.r		

Ustna pohvala:

Klara Godec 1.r	Matic Hrovat 1.r	Nika Potočnik 1.r
Karmen Turk 1.r	Anže Longar 1.r	Lara Longar 1.r
Nuša Glavan 1.r		

Seznam nagrajenih učencev: 5. – 9. razred:

Knjižne nagrade:

Matejka Cvetkovič	8.b	Anja Glavič	9.a	Urška Kocjančič	9.b
Tina Štrumbelj	8.b	Nataša Tomšič	9.a	Špela Pust	9.b
Aljaž Zaman	8.b				

Priznanje:

Katja Struna	5.r	Katja Žlajpah	8.a	Urška Jordan	9.a
Matic Hočevar	8.a	Manca Kostevc	8.b	Anja Legan	9.b
Simona Sadar	8.a	Ines Seliškar	8.b	Aljaž Rogelj	9.b
Anja Skobe	8.a				

2. LITERARNI DEL NATEČAJA

Komisijo za literarni del so sestavljali: ga. Andreja Šercer Robič, ga. Ljuba Nose, gdč. Nataša Škrbe, ga. Mira Kovač, gdč. tinka Fric, gdč. Tanja Šenica in ravnateljica mag. Jelka Mrvar. Kriteriji, ki so jih pri ocenjevanju upoštevali, so bili: ustreznost teme, izvirnost, ustvarjalnost in bogastvo besedišča. Izdelki učencev so bili razdeljeni v 2 kategoriji: 4.-6 razred in 7.-9. razred.

Seznam nagrajenih učencev: 4. – 6. razred:

Knjižna nagrada:

David Nahtigal	4.r	Žiga Janežič	4.r PŠ Dvor	Ana Šenica	6.a
Sara Miklavčič	5.r	Vita Hren	4.r PŠ Dvor	Matej Mohorčič	6.b
		Jure Zupančič	4.r PŠ Dvor		

Priznanje:

Ana Slak	4.r	Mitja Zupančič	5.r	Anže Iskra	6.b
Tina Mohorčič	4.r	Rok Slak	5.r	Blaž Koncilja	6.b
Jure Sodin	4.r	Tomaž Iskra	6.a	Eva Pršina	6.b
Tjaša Pestotnik	4.r PŠ Dvor	Erika Perko	6.a	Mia Jarc	6.b
Vid Bukovec	4.r PŠ Dvor	Ana Primc	6.a	Nina Suhadolnik	6.b
Zala Novak	4.r PŠ Dvor	Urša Resnik	6.a		
Žan Štupar	4.r PŠ Dvor	Nina Urbančič	6.a		

Seznam nagrajenih učencev: 7. – 9. razred:

Knjižna nagrada:

Nina Mohorčič	7.a	Tina Turk	8.a	Nika Vidic	9.a
Dijana Rojc	7.b	Raja Kužnik	8.a	Simon Iskra	9.a
Maša Kužnik	7.b	Nina Legan	8.b	Urška Kocjančič	9.b
Špela Strnad	7.c				

Priznanje:

Lara Humek	7.a	Eva Hrovat	7.c	Tatjana Glavan	9.a
Lana Kužnik	7.a	Tjaša Mrvar	7.c	Petra Gnidovec	9.a
Petra Meglen	7.a	Jan Pintar	7.c	Tomaž Gnidovec	9.a
Taja Skube	7.a	Damjana Vavtar	7.c	Žiga Longar	9.a
Aljaž Sodin	7.a	Manca Kostevc	8.a	Tjaša Vidmar	9.a
Jan Šercelj	7.a	Lucija Kužnik	8.a	Nastja Jenič	9.b
Natalija Trunkelj	7.a	Valerija Lavrič	8.a	Marcela Jerše	9.b
Petra Zupančič	7.a	Simona Sadar	8.a	Anja Kuhelj	9.b
Klavdija Bijek	7.b	Živa Čopi	8.b	Karmen Kužnik	9.b
Andraž Maver	7.b	Tanja Papež	8.b	Anja Legan	9.b
Tanja Murn	7.b	Andraž Pečjak	8.b	Gašper Majer	9.b
Klemen Rogelj	7.b	Urša Skube	8.b	Franci Mrvar	9.b
Maruša Škufca	7.b	Aljaž Zaman	8.b	Špela Pust	9.b
Urh Lebar Tomšič	7.b			Aljaž Rogelj	9.b
Nina Zupančič	7.b				

Knjižne in praktične nagrade so bile podeljene **3. februarja 2012** na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku. Ob tej priložnosti so bila razstavljena nagrajena likovna dela, učenci Jure Zupančič, Rok Slak in Urška Kocjančič pa so na prireditvi prebrali svoja dela.

gdč. Tanja Šenica, odgovorna za natečaj

VRHOVO, MOJ DOM

Moj domači kraj je vas Vrhovo. Leži na levem bregu reke Krke. Vas se nahaja med Žužemberkom in Zagradcem.

Moja vas je majhna in šteje enajst hiš. Povezani smo še s tremi vasmimi. Te so Vrh, Gornji Križ, in Dolnji Križ, ki so od naše vasi oddaljene nekaj sto metrov. Naše vasi so že predniki poimenovali Križ. To ime pa so vasi dobile po velikem Križu, ki stoji pred cerkvijo na Vrhovem. Imamo tudi gasilski dom, ki nam služi za gasilske vaje, volitve, kresovanja in druženje vaščanov. Med seboj se zelo dobro razumemo in pomagamo drug drugemu. Mi, otroci, pa prosti čas izkoristimo za igro. Skozi naše vasi pelje starodavna Rimska cesta, ki povezuje Ivančno Gorico in Žužemberk. Po njej je vsako leto tradicionalno kolesarjenje, ki se ga udeleži več generacij.

Življenje v naših vaseh je veselo, delavno in družabno, na kar sem zelo ponosen. Želim si, da bi bilo čim več mladih družin z otroki, ki bi napolnili šolski kombi, kot je bilo včasih.

David Nahtigal, 4. r OŠ Žužemberk

ŽUŽEMBERK

Žužemberk, moj domači kraj,
kjer se skriva prelepi raj.

Na skali mogočen grad
stoji, ki nas spominja na
srednjeveške dni. Pod gradom
ob vodni tišini je stara
papirnica v razvalini.

Cvibelj je kraj vsem v
spomin, partizanom med
vojno padlim. Nasproti
so glasni zvonovi, pod
njim razpršeni naši domovi.

Žužemberk moj prelepi je kraj,
kamor se vedno vračam nazaj.

Jure Sodin, 4. r OŠ Žužemberk

Anja Glavič, 9.a

DVOR

Prelepi so hribi in druge vasi,
najlepši med njimi naš Dvor tu stoji.

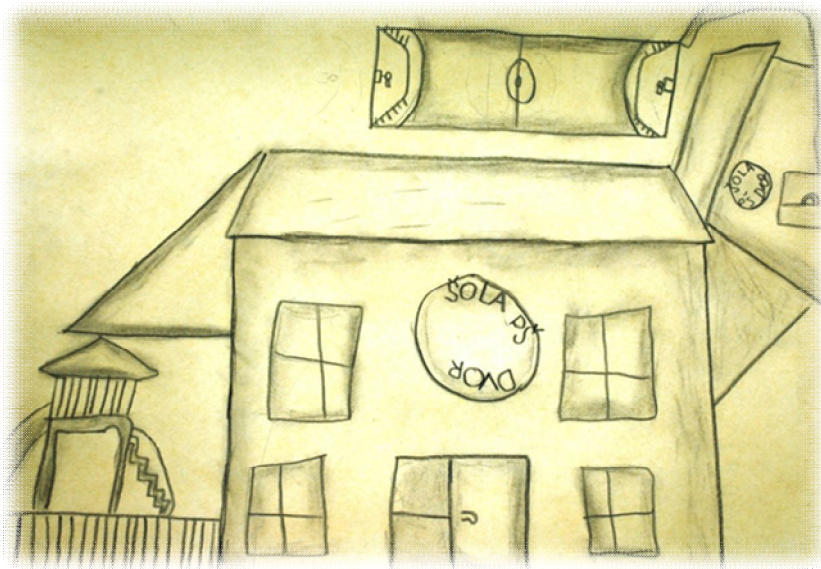
Črpalka, pa pošta ter trgovina
in šest gostiln je že zgodovina.

Na Dvoru preprosti so res vsi ljudje,
saj sosed sosedu pomeni prav vse.

O Dvoru se piše tudi zgodovina,
priča o tem je naš plavž ruševina.

Ob Krki zeleni živimo ljudje,
delovne roke, prijazno srce.

Vita Hren, 4. r PŠ Dvor

Nejc Ule, 3.r PŠ Dvor

DRAŠČA VAS

Moje ime je Špela in živim v Drašči vasi. Drašča vas je zelo lepa vas, polna veselja, ljubezni in prijateljstva. Ob različnih dogodkih, kot so rojstni dnevi, kres, novo leto se vsi skupaj zberemo in se skupaj veselimo in praznujemo. Drašča vas ni zelo velika. V naši vasi živijo ljudje, ki so dobrega srca, prijazni drug do drugega. In to nam je najpomembnejše. Saj je res, da nimamo trgovine točno v Drašči vasi, nimamo marsičesa, a imamo srce. Včasih ljudje iz Klečeta in Šmihela ves čas tekmujejo in se primerjajo med vasmimi, tudi z nami. A mi se s tem ne obremenjujemo. Mi vemo, da ni pomembna velikost ali pa gospodarska razvitost, temveč to, kar imamo mi – prijateljstvo. Je res, da Drašča vas ni popolna in ima tudi slabe lastnosti, a jih je malo. Res malo. Se kdaj pojavlja hinavščina, a mi si vse povemo v obraz in to je najlepša »znamenitost« Drašče vasi. Kar se tiče odnosa do naše vasi, pa vam bom povedala sedaj. Našo vas spoštujemo in jo lepo ohranjamo. Dolgo smo se borili za most ali mrliško vežico, a nismo še ničesar dobili. Tudi mlajši otroci spoštujemo starejše, jim pomagamo pri delu. Otroci se nikoli ne kregamo med seboj. Če pa se že, se najprej fino okregamo in damo jezo iz sebe, a potem se vsi skupaj pošteno začnemo smejeti in se objamemo. Poleti se hodimo kopat v Krko, pozimi pa sankat in kepat na bližnje in tudi bolj oddaljene draške hribe in doline. Skupaj pozabimo na vse skrbi in se pokažemo v zabavnejši, nori luči. Skupaj pozabimo tudi na vsa pravila in se sprostimo. Drašča vas je res lepa vas in ste dobrodošli, da jo kdaj obiščete.

Lepo se imejte in obiščite nas kdaj! Adijo!

Špela Strnad, 7. c OŠ Žužemberk

STAVČA VAS

Na malem gričku je
moj rodni kraj.
Jaz v Stavči vasi
sploh ne vidim skrbi,
saj vsi se poznamo
in pomagamo si.
Kozolčkov je veliko,
polj pa še več,
gozdovi nas obkrožajo,
žalost šla je preč.

Sredi naše nam vasice
cerkvica lepo zvoni,
v dolinici pa reka Krka
tiho, tiho žubori.

Jure Zupančič, 4.r PŠ Dvor

Nikoli jaz pozabil ne bom domače vasi,
saj vsakemu srce po domu hrepeni.

Jure Zupančič, 4. r PŠ Dvor

LAŠČE

Majhna vasica na gričku leži,
ob cesti gostilna rumena stoji,
v njej prav vsak za jesti in piti dobi.

Sredi vasi cerkev kraljuje,
sv. Primoža in Felicijana zvon
to trikrat oznanjuje.

Nasproti cerkvice moja hiša stoji,
vsak dan se mi veliko godi.
Ko pridem domov, k meni
mucek Bučko prihiti
in me razveseli.

Zala Novak, 4. r PŠ Dvor

TREBČA VAS

Zgoraj rimska pot pelja,
spodaj se Krka smehlja,
vmes pa ena vas stoji,
ki se Trebča vas glasi.

Tamkaj dobri so ljudje,
mladi, stari, kar nas je,
a v ponos nam je gospa,
ki jih že sto let ima.

Polja in pa travniki
so okoli te vasi.
Sreča moja je ta,
da tu sem jaz doma.

Žiga Janežič, 4. r PŠ Dvor

Žan Mravljak, 1.r OŠ Žužemberk

Teja Skube, 2.r PŠ Ajdovec

SREDNJI LIPOVEC

Včasih je tu stala lipa srednje velikosti,
žal jih danes tu ni kaj dosti.
Ravno po tej lipi je vas dobila ime,
vaščani so si ob tem veselo podali roké.

Imeli so tudi tri studence,
h katerim so dekleta nekoč nosila vence.
Veliko je tudi prijaznih ljudi,
v pogovoru z njimi le redko kdo zaspi.

Premoremo tudi veliko kmetij z nekaj živine,
travniki in pašniki se raztezajo globoko v doline.
Raste pa tudi veliko jurčkov in dežnikov,
zaradi majhnosti kraja
tu nimamo turističnih vodnikov.

Poleti se otroci s češnjami sladkamo,
če dobimo obisk, jih radi v pokušino damo.
Toliko o mojem domačem kraju,
šmarnice pa pridite nabirat v maju.

Sara Miklavčič, 5. r OŠ Žužemberk

ŽUŽEMBERK, MOJ DOMAČI KRAJ

Dober dan! Sem Rok, turistični vodič iz turistične agencije Krajnčan.

Naj vam na začetku povem, kako sem nekega dne po Žužemberku popeljal turista Johnnija iz Anglije. Na začetku sem mu pokazal žužemberški grad. Ravno takrat so se v Žužemberku odvijali Trški dnevi in ogledala sva si boje med vitezi in srednjeveške plese. Ob reki Krki sva si sposodila kanu in se popeljala po dolenski lepotici Krki. Ko sem zaslišal, da mu kruli v želodcu, sem ga popeljal do gostišča Koren, kjer se je do sitega najedel in napil. Razkazal sem mu še cerkev sv. Mohorja in Fortunata, šolo, gasilski dom, zdravstveni dom in cerkev sv. Roka.

Turist Jony je bil zelo presenečen nad gostoljubnostjo in prijaznostjo Suhokranjcev in obljubil je, da se bo še vrnil v naš Žužemberk.

Rok Slak, 5. r OŠ Žužemberk

DVOR

V Suhi krajini en lep je kraj.
Greš malo dol, pa malo gor,
da prideš spet nazaj.
Kraj se imenuje Dvor.

Krka tu velike ima slapove,
bobneče padajo v njene valove.
Vsak dan šumijo, žuborijo,
skrivnostne zgodbe govorijo.

Dvor bolj znan je po plavžu in železarni,
mного ljudi nekoč je delalo v tej tovarni.
A imamo tudi nekaj starih, modrih ljudi,
ki v sebi skrivajo same zanimive stvari.

Ah, ta naš Dvor kar cveti.
Veliko nas je nasmejanih ljudi.
Pri nas skrbimo, da nihče ne joka
in da je veselje za vsakega otroka.

Ana Šenica, 6. a OŠ Žužemberk

Aljaž Zaman, 8.b

ŽUŽEMBERK

Ljubim svoj domači kraj,
pri nas je najlepši raj.
Nikjer na svetu lepše ni,
tu sem preživela že veliko lepih dni.

Skozi se Krka vije,
kdorkoli jo vidi, mu srce močno bije.
Ker ta reka je od vseh najlepša,
vsak, ki jo pogleda, mu dan polepša.

Pri nas lep grad stoji,
že dolgo, dolgo dni.
Z njega je lep razgled na dolino,
iz doline je lep razgled na pečino.

Kdor še ni obiskal nas,
tega lepega kraja ali katerokoli našo vas,
mu je lahko zelo žal,
če ga bo obiskal, bo naredil prav.

Nikjer lepšega razgleda ni
kot z gradu, ki stoji že dolgo, dolgo dni.
Vidi se naš lep nebeški raj,
ta žužemberški kraj.

Urša Resnik, 6. a OŠ Žužemberk

Lucija Mrvar, 2.r

ZALISEC

Moj domači kraj je Zalisec. Je vas, ki ima 12 hiš, dve kapelici in približno sedem kozolcev. V Zaliscu živi enajst otrok, ki so stari od 1 do 14 let. Hodimo v Osnovno šolo Žužemberk.

Ta kraj je zelo primeren za pašnike, ker ima veliko dolin, kotlin in malo ravnin. Večinoma se ukvarjamo z živinorejo, ker je za to kraj primeren. Kraj leži v manjši kotlini, okoli 4 kilometre od Žužemberka. Obkroža ga gozd ter naslednji kraji: Reber in Volčje jame. V gozdu se najde veliko nabojev iz 2. svetovne vojne. Govori se tudi, da je v bližini jama, v katero so se med 2. svetovno vojno skrivali prebivalci tega kraja.

Ta kraj mi je všeč, ker imamo v njem dolino, v kateri se pozimi smučamo, poleti pa igramo nogomet.

Matej Mohorčič, 6. b OŠ Žužemberk

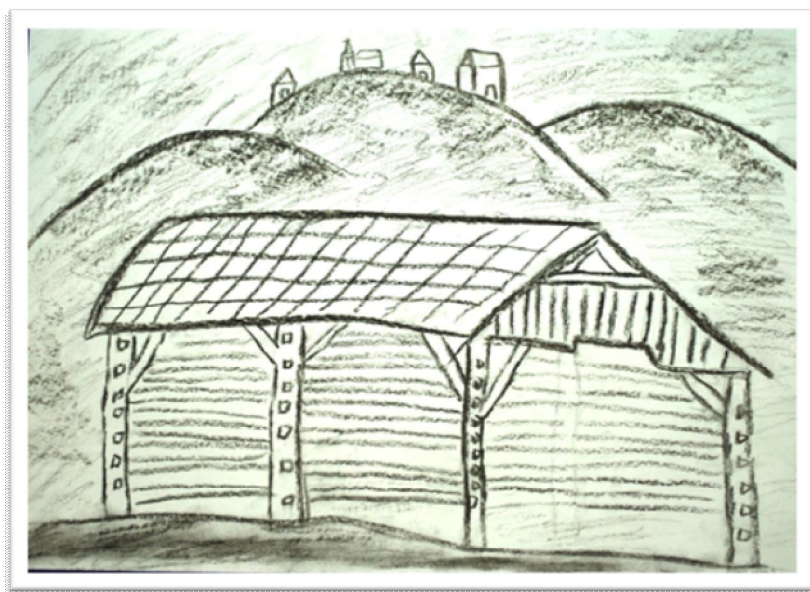
DRAŠČA VAS

Moj rojstni kraj je Drašča vas,
pod njo Krka žubori in radosti nas.
Čista, bistra in zelena,
tako lepa kot nobena.

Vsako poletje zgodba se ponovi;
k modremu in čistemu zakladu
pridejo še otroci sosednje vasi,
da se osvežijo v njenem hladu.

Ob reki cvetijo najlepše cvetlice,
nad njo preletavajo raznolike se ptice.
Ženske si pripovedujejo tople novice,
otroci pa skačemo v modrino vodice.

Erika Perko, 6. a OŠ Žužemberk

Jan Jarc, 4.r PŠ Ajdovec

AJDOVEC

Živim na Planem. To je le zaselek, saj se hišna številka in naslov navezujeta na bližnjo vas, torej Dolnji Ajdovec.

Moj domači kraj mi je zelo všeč, ker je čist kraj in ob gozdovih. Čeprav je Ajdovec vas, imamo svojo cerkev, v katero hodijo tudi vaščani iz Lipovca, Brezove Rebri itd. Ajdovec ima šolo, gasilski dom in veliko kmetij, polj, gozdov ... Pri nas je posebej lepo pozimi, ko se lahko smučamo, saj imamo veliko hribov in dolin. Poleti, ko so počitnice, pa se lahko s kolesom odpravimo do prijateljev in nato skupaj igramo nogomet na igrišču pred šolo in srkamo sok, ki smo ga kupili v trgovini. Jeseni začno drevesa in grmi dobivati lepo rjavorumenno barvo. Rad se »potikam« po naši pokrajini, hodim na bližnji hrib, ki ga imam tik za hišo. Na hribu je veliko prostora. Na njem stoji še lesena kočica, ki je v lasti župnika, ki je pred kakim desetletjem maševal na Ajdovcu.

Torej, prav zaradi tega se mi zdi moj kraj lep in se nikoli, vsaj upam, ne bom preselil drugam.

Anže Iskra, 6. b OŠ Žužemberk

ŽUŽEMBERK, MOJ DOMAČI KRAJ

Žužemberk ...
Mnogo ljudi živi
v tej prelepi Suhi krajini.
Moj domači kraj,
za mene je to raj.

Naš grad je srednjeveška trdnjava,
nekdaj je bila v njem vsa veljava.
Njegovi ostanki na strmem skalovju
stojijo in nam spomine budijo.

Pred davnimi časi bilo je hudo,
udomačena medvedka je ubila gospo.
Sredi dvorišča so zasadili lipo v spomin,
to je bil tudi opomin.
Kadar pomislim na to,
slabo spim.

Na trgu je litoželezen vodnjak,
kakrašen ni vsak.
Ob njem so se srečevali in modrovali.
Še danes se,
kadar kaj dogaja se.

Krka je naša reka,
mnogo vodnih športov tam poteka.
Imamo še cerkev sv. Mohorja in Fortunata,
to je naša dediščina zlata.

Spomenik NOB na Cvibljju stoji,
na vojne dni spomine budi.
Tam so pokopani padli partizani
in še mnogi neznani.

Naši gasilci so zelo požrtvovalni,
pridejo tudi,
ko gori v gmajni.
Seveda tudi drugam ...
Njihov slogan vsem že dobro je znan.

Žužemberk ...
Vinorodna dežela,
tukaj bi vedno rada živel.

Nina Mohorčič, 7. a OŠ Žužemberk

Petra Mrvar, 3.r

MAČKOVEC

Knjižne in praktične nagrade za učence.
Sceno so popestrili nagrajeni likovni izdelki.

vaščanom pa se reče Mačkovljani. Odnosi med ljudmi so dobri, saj si med seboj pomagamo, še posebej v stiski. Šole, vrtca, trgovine in industrije nimamo, so pa v bližini na Dvoru, kjer je tudi gasilsko društvo in nekaj obrti. Dvor pa je znan po nekdanji železarni, kjer so še danes ostanki plavža. Nedaleč stran, pet minut hoda iz Mačkoveca proti Sadinji vasi, je znana gostilna »Na Gričku« kot kmečki turizem, katero radi obiskujejo gostje iz tujine in vaščani. Na vasi imamo dve kmetiji, cerkev sv. Evangelija in obnovljeno kapelico. Pred nekaj leti so jamarji odkrili majhno, globoko jamo pri sosedu Vinku Veseliču, iz katere se kadi topel zrak, ki ima stalno temperaturo 12 stopinj. Večina vaščanov je zaposlenih v industriji po okolici in drugih krajih, povečalo pa se je tudi število brezposelnih. V prostem času se ukvarjajo z vrtnarjenjem, vinogradništvom in sadjarstvom. Za vasjo se razprostirajo lepi gozdovi z vinogradi in velike obdelovalne njive, kamor gremo lahko na sprehod ali na kolesarjenje po čistem zraku. Nekoč je skozi našo vas vodila tudi rimska cesta, kar nam pove, da so tu prebivali Rimljani, prvi prebivalci pa so bili Iliri, ki so dali ime reki Krki. Danes imamo asfaltirano cesto, ki nas povezuje z okoliškimi vasmimi in kraji. Ob cesti stojijo številni opozorilni znaki, manjkajo pa pločniki in javna razsvetljava. Pred našo hišo stojita kar dva velika znaka, omejitev hitrosti in šolska pot. Urejenost kraja je kar dobra, saj smo imeli že nekaj čistilnih akcij, ki jih je organizirala naša šola. Ekoloških zabojnikov oz. otokov za ločevanje odpadkov žal še nimamo; imamo samo tri zabojnike v vasi, kar je premalo. Do vseh hiš je speljan vodovod, vodo pa dobivamo iz vodnega zajetja Globočec pri Zagradcu. Kanalizacijo ima vsaka hiša speljana zase, nimamo pa čistilnih naprav, kar onesnažuje podtalnico. Urejenost domov in vrtov je povsod lepa, povsod je nekaj posebnega. Ljudje imamo lepo obdelane vrtove; okenske police in balkone krasijo cvetlice, zelenice pa ribniki s solarnimi lučkami. Mislim, da ima naša vas lepo urejeno in dokaj čisto okolico, zato jo moramo tako tudi ohraniti. Omejiti moramo le še uporabo umetnih škropil, gnojil, čistilnih sredstev ter namestiti čistilne naprave, ekološke zabojnike in koše za smeti.

Svojo vas imam zelo rada. V njej se počutim dobro in varno, zato si želim, da bi še dolgo ostala tako urejena in čista.

Maša Kužnik, 7. b OŠ Žužemberk

BUDGANJA VAS

Lepšega na svetu ni,
kot moj rojstni kraj si ti,
ker hiša moja tam stoji,
pod njo pa Krka žubori.

Tam gradovi ga krasijo,
ob njem pa zeleni travniki ležijo,
prelepi vonj cvetlice,
pa daje mi nasmeh na lice.

Tam ob robu vasi
pa cerkvica stoji,
kjer zvonovi vsak dan donijo,
ki nas vaščane veselijo.

V moji vasi
lepo je spomladi in poleti,
ko ptice začnejo peti,
pa še rožice cveteti.

Poleti prav veselo je,
ko v Krki vsi hladimo se,
tam se igramo igrice,
da pozabimo na vse.

Ti moj domači kraj,
ti si moj raj,
vedno te rada bom imela,
kjer vedno bom vesela.

Diana Rojc, 7. b OŠ Žužemberk

GRADENC

Moje ime je Andraž Pečjak. Živim v majhni vasi, ki se imenuje Gradenc. Jaz živim v tej vasi že od rojstva. Leži v jugovzhodnem delu Slovenije in je od Žužemberka oddaljen približno 5 kilometrov.

V naši vasi je okoli sto prebivalcev. V Gradencu živijo skoraj same mlade družine, nekaj je pa tudi zelo starih. Nekateri ljudje se preživljajo s kmetijstvom. Večina ljudi pa ima zelo različne službe v oddaljenih krajih, kot so: Novo mesto, Žužemberk in Ljubljana. Mnogi Slovenci iz vseh predelov Slovenije imajo v naši vasi vikende za sprostitev. Med njimi je tudi ga. Stanka Kovačič (pevka). Vaščani so zelo veseli, vljudni in prijazni do drugih ljudi, ki se priselijo ali samo kupijo vikend v naši vasi. V naši vasi je približno šestdeset hiš in vas se še povečuje. V vasi imamo tudi cerkev svetega Miklavža, ki ni ravno velika, ampak je lepo ohranjena. V vasi na žalost nimamo trgovine, banke, pošte. Zaradi tega se moramo po nakupih in opravih voziti v še kar oddaljen kraj Žužemberk.

Osebno zelo rad živim v tej vasi, ker je tukaj zelo veliko dreves za plezanje, gozdov za raziskovanje in veliko prijateljev, s katerimi igramo nogomet na nogometnem igrišču poleg vasi.

Andraž Pečjak, 8. b OŠ Žužemberk

VELIKI LIPOVEC

Moj domači kraj je znan po tem,
da Gnidovčev je dom v njem.
To prav lepa vas je,
ki imenuje Veliki Lipovec se.

Ko se sonce prebudi,
življenje v vasi se rodi.
Polno hlevov je in kozolcev
pa lepih hiš, ko se zjutraj prebudiš.

Naj bo staro ali mlado,
vsi na delo se podamo.
Eni v hleve, drugi v službe,
najmlajši pa na pot do vrtca ali šole.

Poleti traktorji pojo,
gospodinje zelenjavo pridelajo,
otroci pridno vsem pomagamo,
da delo čim hitreje bo opravljeno.

Jeseni v gozdu drva si pripravimo,
da pozimi nam v hišah bo toplo.
Tudi kostanj si nabereмо,
da ob večerih si ga spečemo.

Ko pa pride zima
v to lepo suhokranjsko vas,
vsi veseli smo in čakamo,
da nas obišče dedek Mraz.

V pesmi Vam kraja žal
opisati nisem bolje znal.
Zato Vas vabim na ogled,
da videl boste, da je tu res krasen svet.

Klemen Rogelj, 7. b OŠ Žužemberk

JAMA

Na Jami moja hišica stoji,
pod njo Krka mi šumi.
Včasih mlinska kolesa je vrtela,
ki so vsem Suhokranjcem moko mlela.

Tu moje noge so se velikokrat že utrudile
in večkrat potolčene me domov nosile.

V Krki zeleni smo uživali
in vsi se v njej čez poletje kopali.
Ribiči ribe so v njej lovili,
potem pa piknik naredili.

Ponosna sem, da sem tu doma,
kjer Krka najlepše slapove ima.
Naj še naprej nam tiho šumlja
in nikdar naj rojstna vas ne bo pozabljena.

Nina Legan, 8. b OŠ Žužemberk

Matejka Cvetkovič, 8.b

MOJ DOMAČI KRAJ

Klečet je prelepa vas,
edini pravi dom za nas.
Tukaj vedno je lepo,
drugače pa mi poskrbimo za to.

Tu imamo njive, košenice, jame
ter prijazne in delavne Klečane.
za Klečane namreč drugi nas imajo,
a mi se sami poimenovati znamo.

Klečečani si pravimo,
mi vsi veseli vedno smo.
Poleti v Krki se hladimo
in s tem morje nadomestimo.

V vasi imamo delujočo žago,
pa tudi koga oklofutamo.
Za varnost naš Franci poskrbi,
gospod Struna železne ograje vari.

Da nismo kar tako,
že skoraj ptički čivkajo.
Dokaz je, da se vas večja in večja
in skoraj se že bojimo, da bo gneča.

Sedaj pa sami pridite
in o kavaliteti naši se prepričajte.
Ker mi, Klečečani, imamo v našo vas
vrata vedno na stežaj odprta za vas.

Tina Turk, 8. a OŠ Žužemberk

MOJ DOMAČI KRAJ

Knjižna nagrada Niki Vidic

Krka. Vinogradi. Svežina. Zavita
cesta in prijetni ljudje. To je moj domači kraj.
Nanj me vežejo najlepše misli. Srečna sem,
da mi je dano edinstveno okolje, svež zrak in
ne znam si predstavljati, kako bi bilo, če mi
vzamejo ta košček planeta. Če sem iskrena,
sem do sedaj stkala najlepše stavke, zapihala
na dušo in nakičene besede postavila pred
resnico.

Res je, da imam rada svoj domači kraj, lahko pa se prilagajam na drugačna okolja.
Verjetno ne bi preveč pogrešala ravne zemlje, temveč bolj kot to mir, ki se razlega po vasi. Ni
hrupnih centrov z vsemi mogočimi trgovinami, tu ni avtoceste, tu ni nasilja, tu ni laži, tu ni
prevar. Tu so iskreni ljudje, pristen smeh, tu živi vse tisto, kar je v življenju pod mestnimi
lučmi že davno ugasnilo. Tu se kakovost življenja meri v sreči s samim seboj. S te plati ljubim
svoj domači kraj.

Vse je tako preprosto. Vse te majhne hišice nam dajejo občutek povezanosti. Ljudje
smo zelo povezani, ne samo mladi, čisto vsi. Starejše gospe, ki obupavajo nad življenjem,
vedno razvedrimo in jim vlivamo upanja. In to je čar naše vasi. Zaradi tega sem res hvaležna,
da lahko živim v objemu narave in me varuje zavesa, ki skriva vse grdobije resničnega sveta.

Čeprav se bo kmalu odgrnila, bom do tedaj uživala v našem malem, naivnem svetu.

Nika Vidic, 9. a OŠ Žužemberk

MOJ DOMAČI KRAJ SKOZI LETNE ČASE

Moj domači kraj je najlepši kraj v Sloveniji. Najbolj mi je všeč pozimi, ker je vse tako pravljlično. Drevesa so prekrasna. Otroci uživajo na zasneženih gričkih, kepajo se, izdelujejo snežake, se sankajo. Starši in tisti, ki hodijo v službo, pa so malo nejevoljni, ker jim sneg povzroča preglavice. Moj domači kraj je posebno lep ob božičnih večerih. Vse hiše se svetlikajo in oddajajo prelepe mavrične barve. Ob jutrih, ko gremo v šolo, se vsi zberemo na postaji in se napademo s kepami.

Ko se zima preveša v pomlad, in ko z vseh hiš kapljajo drobne kapljice, otroci iščemo še zadnji sneg, na katerem bi preživel zadnje zimske užitke. V pomladnem cvetju so travniki vseh barv, od bele vse do vijolične. Na drevesih se pojavljajo prvi listki, ki so tako drobni in krhki, da bi jih močnejši veter z lahkoto odpihnil. Ko se dokončno vsa pokrajina prelevi v pomladne barve, je najlepši pogled z vrha hriba, s katerega se vidi del vasi, gozd in travniki. Kadar grem na sprehod, se vedno ustavim na tem hribu in kar stojim in občudujem svoj prelepi kraj.

Končno je prišlo poletje. Vsi smo ga komaj čakali. Šola se je končala in vsi večino časa preživimo v ravno prav hladni reki Krki. Tam se srečujemo s starimi prijatelji. Seveda pa srečujemo tudi nove. Kaj bi mi brez prijateljev. V našem kraju se večina ljudi ukvarja s kmetijstvom. Kadar pospravljamo seno za živali, se vedno zberemo sorodniki.

Že je tukaj mirna, barvita jesen. Listi odpadejo z dreves, po gozdu živali nabirajo hrano, da lahko preživijo zimo. Ljudje pa veseli hodimo po gozdu in nabiramo gobe. Seveda nabiramo tiste, ki jih poznamo. Otroci se pripravljamo na novo šolsko leto, ugibamo, kdo bo naš razrednik, se je kdo od sošolcev spremenil, ali bomo dobili novega sošolca. In krog se spet sklene. Spet pride zima, ta mrzli čas, ko vsi komaj čakamo sneg.

Iz streh hiš že visijo ledene sveče in kmalu se bo začelo dogajati veliko zanimivih stvari.

Svoj kraj imam najraje na svetu. Vedno, ko me kdo vpraša, kje bi rada živela, odgovorim, da že živim tukaj. Tudi če bom kdaj odšla iz svojega kraja, ga bom vedno imela v spominu takega, kot je.

Tjaša Vidmar, 9. a OŠ Žužemberk

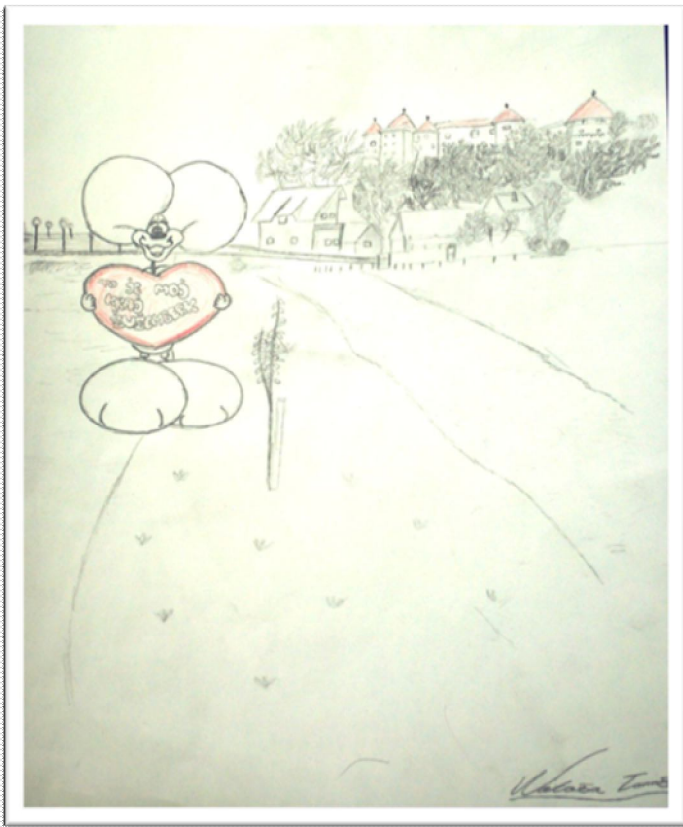
Na dan sem prijokal
v Ljubljani,
a moj dom je vas Križ,
s soncem obsijan.

Tu živim in mi je lepo,
sredi narave je srcu toplo.

Ko odidem po znanje v svet,
rad se bom vračal v Dolnji Križ spet.

Naj moja vasica srečno živi,
v srcu jo nosil bom vse dni.

Gašper Majer, 9. b OŠ Žužemberk

Nataša Tomšič, 9.a

MOJ DOMAČI KRAJ

Na pečini velik grad leži,
o preteklosti nam govori;
kako so včasih gospoda živeli
in kmete v obup pahnili.

V dolini zeleni
reka Krka šumi.
Včasih bučno, včasih leno
spomine nam nosi za goro zeleno.

So polja, so travniki,
so doline in griči.
So drevesa, so ptiči,
so moje misli in pesmi.

Kako lep je ta svet,
odmaknjen, zamaknjen, da je ves svet.

Poln skrivnosti, preprostih ljudi,
tak je ta košček sveta.

Tak je ta košček sveta,
moj dom, moje sanje, moje veselje.

Raja Kužnik, 8. a OŠ Žužemberk

MOJ DOMAČI KRAJ – NJEGOVA DEDIŠČINA IN PRIHODNOST

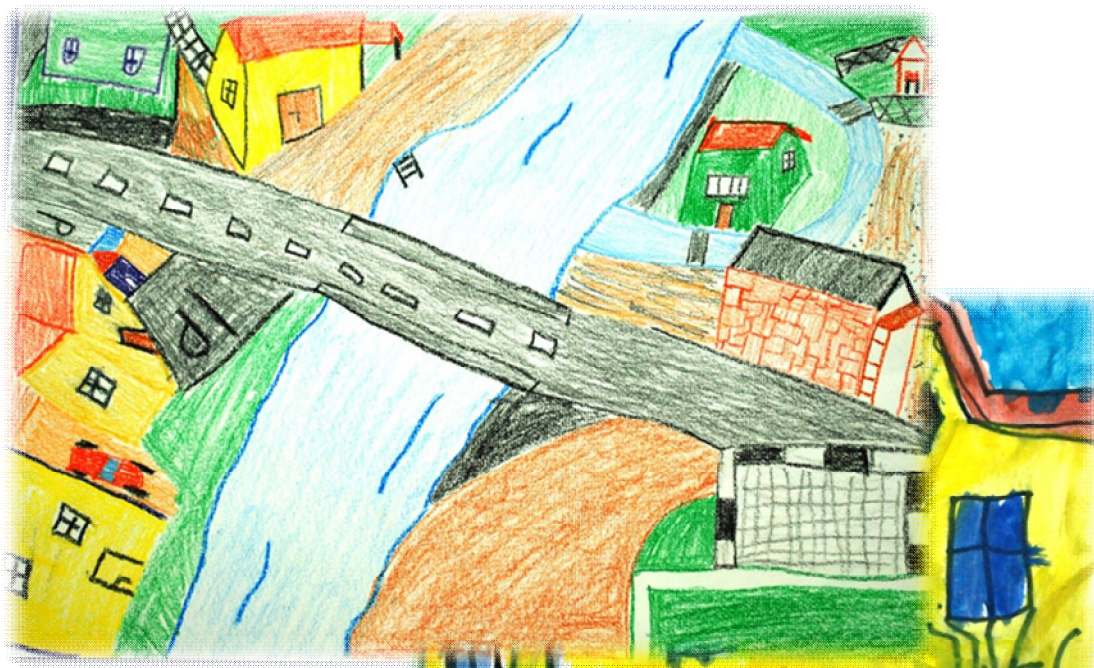
Domači kraj. Sta to le dve besedi ali kaj več? Slovarko bi pomenilo kraj, kjer živiš od malih nog. A za osebo, ki živi tam, pomeni nekaj več kot le dve besedi. Je kraj, v katerem pustiš delček svojega srca.

Žužemberk je središče Suhe krajine, srednjeveško naselje na Dolenjskem, z 222 metri nadmorske višine in fevdalnim gradom, ki ima dobro ali slabo preteklost, sedanost in prihodnost. Grad Seisenberg, ki je dal ime kraju Žužemberk, je bil v lasti Janeza Vajkarda Valvasorja, ki je napisal Slavo vojvodine Kranjske. V tem gradu je bila udomačena medvedka, ki je decembra pokončala grofico z Brda, ženo Ivana Turjaškega. V spomin na ta dogodek so posadili lipo na trgu, ki so jo na žalost leta 1999 požagali, zato se je ne spomnim, saj sem bila premajhna. Pod gradom teče zelena reka Krka, ki ločuje levi in desni breg. Tu so v preteklosti živeli krški raki, ki so bili najimenitnejša jed na Dunaju. Pomorila jih je kuga. Krka ima največ znamenitih lehnjakovih brzic med Žužemberkom in Dvorom. Na nekaterih so bili tudi jezovi za mline in žage. Ob reki Krki stoji porušena papirnica, ki je ena izmed najstarejših na Slovenskem, in cerkev sv. Nikolaja, ki ima najstarejše freske. Ob njej stoji hiša, v katero včasih zahaja svetovno znani glasbenik Vinko Globokar in ob reki Krki sedi na klopci in posluša šumenje valov. Če se od reke Krke vzpnemo proti hribu, bomo našli spomenik NOB na Cviblju in cerkev sv. Mohorja in Fortunata, ki je bila med 2. svetovno vojno porušena, sedaj pa je obnovljena.

Želim si, da bi grad obnovili, kakor je zgledal v 19. stoletju, saj bi tako videli, kakšen je bil in bi tja radi zahajali. Gradila se bo tudi nova industrijska cona, kar je zelo dobro, saj bo veliko ljudi dobilo zaposlitev. Kar je na žalost v teh časih zelo težko.

Svoj rojstni kraj imam rada. Domov se bom vračala, tudi če bom živela kje drugje.

Petra Gnidovec, 9. a OŠ Žužemberk

Toni Travnik, 4.r

MOJA VAS - ŠMIHEL

V prihodnjih vasicah vam bom opisal svojo domačo vas. Imenuje se Šmihel. Je središče šmihelske fare, ki zaobjema okoliške vasice. Prebivalci sosednje vasi Klečet sicer zelo radi pravijo, da je njihova vas pomembnejša, da ima več prebivalcev itd. V bistvu so take trditve popolnoma absurdne. To je nekako tako, kot bi rekel, da je Singapur pomembnejši, lepši od Pariza le zato, ker ima več prebivalcev. Pariz ima svoj pomemben čar, šarm. Tako je tudi s Šmihelom. Šmihel je, tako kot je Ljubljana, središče naše fare. Središče naše male »države« in – roko na srce – bo tako tudi ostalo.

Če bi opisoval popolnoma objektivno, bi najbrž povedal, da je Šmihel majhna gručasta vas na robu občine Žužemberk. Leži v Suhi krajini na 230-ih metrih nadmorske višine. Naša mala grmičasta vas šteje približno 37 hišnih števil; k nam pa spada tudi zaselek Sevnica, ki leži na bližnjem griču z istim imenom. V Šmihel vodi le ena cesta. Na levem bregu Krke se odcepi od glavne in se spusti po strmem Krkinem kanjonu. Nato gre čez most, ki je – mimogrede- edini trden most vse do Žužemberka in se zapodi navkreber proti Šmihelu. Ker je pot iz kanjona tako strma, mora narediti dve serpentini. Po tem pa se mora spet povzpeti na vzpetino do naše vasi. Ko jo zapusti, pa nadaljuje pot do Zagradca, kjer se spet priključi na glavno cesto. Ta cesta je po svoje že kar legendarna. Predvsem zaradi ovinkov in idile. Središče Šmihela se nahaja v središču Urban Mrvar. 2.r PŠ Šmihel dveh cest. Tiste, ki gre skozi Šmihel, in tiste, ki se ji priključi iz Sevnice. Preprosto povedano je Šmihel razdeljen na 3 krake.

Šmihel na eni strani meji na Klečet, na severni s Krko, na jugu z gozdom, z zahodne strani pa ga obdajajo travniki. Čeprav se le še nekaj družin ukvarja s kmetijstvom, ima skoraj vsaka hiša poleg sebe kozolec in pa »štalo«. Tukaj so ljudje preprosti in odkritosrčni. Stare ženice se zbirajo pred hišami in dajejo vasi poseben pridih. Poleti se moški v starih, razmajanih traktorjih odpravijo delat na njivo, kjer delajo marljivo kot mravlje. Otroci se sicer vse manj družimo, za kar so najbrž krivi računalniki. Kljub temu pa se družimo veliko več kot v nekaterih drugih krajih. Skupaj smo preživeli veliko lepih in zabavnih trenutkov. Pozimi smo se smučali iz Sevnice, poleti smo se rolali, lovili in igrali nogomet. Saj vem, da bom zvenel nostalgичno, ampak pogosto se sprašujem, kdo bo na igrišču metal na koš, ko bomo mi odrasli? Na misel mi padejo le redki, preredki. Kdo se bo z rolerji spuščal s Sevnice, kdo se bo lovil po travnikih? To nekako zunajčasno življenje naši vasi daje posebno idilo, za katero nočem, da se izgubi.

Šmihel kot središče naše fare premore:

1. Cerkev. Le-ta je velika in prostorna. Na tej cerkvi mi je všeč, da ni nabita z pozlačenimi kipi in podobnim kičem. Resda ni popolna, a mi je vseeno všeč. Zavetnik cerkve je sv. Mihael. Cerkev, posvečene sv. Mihaelu, so postavili predvsem na krajih, kjer se je poganska vera dolgo zadržala. Na to sem nekako ponosen, ker so se naši predniki tu najbrž dolgo upirali Rimljanom. Po zavetniku naše cerkve je dobila ime tudi vas – Šmihel. Predvidevam, da izhaja iz besedne zveze šent Mihael oz. sveti Mihael.

2. Gasilski dom. Na naš gasilski dom smo precej ponosni, saj smo bili eni prvih v Suhi krajini, ki smo imeli motorno črpalko. Potem je počasi zmanjkalo sredstev in napredek je povozil Šmihelce. Gasilci PGD Šmihel so bili zmeraj zelo zagreti. Mlajše selekcije navkljub

majhnem kadru dosegajo dobre rezultate. V gasilskem domu je nekaj časa obratoval tudi bar. Pred nekaj leti so dom prenovili in prebarvali.

3. Šola. Šola v Šmihelu je že zelo stara, a je lepo ohranjena. Tu je vse tako miniaturno, domače. Majhna telovadnica, majhna jedilnica, majhna knjižnica, malo večje učilnice. V tej šoli je vse tako domače, da bi jo lahko upravičeno označili za 2. dom. Pred šolo je igrišče, ki premore 2 koša in gol. Za igriščem je drvarnica, ki je preurejena v shrambo za orodje. Stara drvarnica je bila že precej zdelana.

4. Premoremo tudi dnevni bar in trgovino, ki tam obratuje že kar nekaj desetletij.

Sicer vem, da imajo vse vasi kapelice. Ena se mi zdi še posebno čarobna, ker je zgrajena pod mogočno staro lipo. Če greš po poti ven iz Šmihela, je pod Sevnico velika lipa. Pod njo je postavljena majhna kapelica. Poleti nudi prijetno senco. Ko se usedeš pod lipo, zavladata okoli tebe spokojnost, manjčasnost. Geodetsko gledano pa je kapelica točno na meji med Šmihelom in Draščo vasjo.

V bistvu Šmihel premore tudi park. Park Alojzija Zupanca. Je majhen in ličen. Zraven potk stojijo klopce, ki so bile skovane s strani Roberta Strune. G. Struna je zaslužen tudi za doprnski kip Alojzija Zupanca, ki stoji na sredi parka.

Pa posezimo še malo v zgodovino naše vasi. V prvih stoletjih po Kristusu so se k nam preselili naši predniki. Potem pa je prišla rimska civilizacija, ki je v Šmihelu pustila dve sledi. Od cerkve malo proti jugu stojijo ruševine vile Rustike. Na žalost je nekaj časa služila kot nekakšno lokalno smetišče, dandanes pa se po ruševinah plazi bršljan in trnje, grmade pa so prerastle vse, kar kaže na to, da je tu nekoč bila rimska vila. Mislim, da bi bilo dobro, da bi območje okoli ruševin počistili in organizirali izkopavanje. Mogoče pa bi tudi kaj našli. Druga sled pa je rimski nagrobnik, ki stoji v naši cerkvi. Na njem so trije obrazi, ki prikazujejo rimsko družino, ki je tu nekoč živela. Cel srednji vek je bil Šmihel le manj pomembna vasica, saj to je v bistvu še zdaj. O Šmihelu ni iz tistega časa nobenega zapisa. Pred 2. sv. vojno so čez Krko zgradili most, katerega temelji stojijo še danes. Po vojni so vaščani sami postavili telefonsko linijo. Takrat je bil v celi vasi le en telefon, ki se je nahajal v šoli. Kmalu zatem je prišel vodovod, kmalu zatem pa so zabetonirali tudi cesto skozi Šmihel. To je bil nekako poseben dogodek, ki je Šmihel povezal s svetom. Poseben in zanimiv je bil tudi zato, ker so cesto hodile betonirat oz. delat skupine delavcev. Nekoč so prišli delat tudi fantje iz Afrike, ki so se tu šolali. Na njihovo čast so tudi priredili predstavo.

V zgodovini Šmihela je pomembno vlogo odigral župnik Alojzij Zupanc, ki je bil v vseh pogledih pozitivna oseba. Ko je prišel v Šmihel, se je odločil, da bo tu služil in pomagal vaščanom. Bil je dober zgodovinar, ki je vse svoje življenje zbiral podatke o Šmihelu, vaščanih ... Pisal je tudi kroniko in tako skrbel, da zgodovina Šmihela in sosednjih vasi ni šla v pozabo. To, da je bil izjemen človek, je dokazal med vojno. Zavzel se ni ne za partizane, ne za belogardiste, ampak je kot človek pomagal obojim. Če so k njem prišli belogardisti, jih je skrtil pred partizani in obratno. V tem času je rešil kar nekaj življenj. Alojzij Zupanc je umrl leta 1974, zaradi odpovedi notranjih organov. Zelo rad je imel svoj vinograd (ni bil pijanec, če ste tako mislili). Rad ga je obdeloval in skrbel zanj. Nekega dne je tako odšel v vinograd, kmalu pa ga je neka žena našla na tleh. Takoj je bil odpeljan v Klinični center, kjer je tudi umrl. Na njegovem pogrebu se je zbralo ogromno število človeških duš, ki so prišle objokovat

smrt tega izjemnega človeka. Cerkev je bila nabito polna, pokopali pa so ga z vsemi častmi. Ko je začelo delovati KD Šmihel, so člani društva pred cerkvijo postavili že prej omenjeni park Alojzija Zupana.

Naša vas je tudi nekakšno središče športa tu naokoli. Nedaleč od Šmihela stoji igrišče, ki smo ga poimenovali »luža«. Na njem vsako leto priredimo vaški turnir v nogometu, na katerem igralci vedno pokažejo ogromno strasti. Saj to jim štejem v dobro. Igrišče seveda ni ravno stadion San Siro (iz Milana), važno je le, da sploh je in da se da igrati nogomet. Poleg tega pa je ob šoli tudi igrišče z dvema košema. Pred nekaj leti so nanj namestili tudi gol, ki nam, Šmihelčkom, zelo polepša življenje. Včasih smo imeli na igrišču kontejner za papir, ki smo ga učenci PŠ Šmihel ročno poslikali. A kmalu so ga zamenjali za nek drug kontejner. Kmalu so postavili še enega in tako zelo težko igramo košarko in nogomet. Mislim, da bi bilo bolje, če bi kontejnerje preselili ob cesto, ne pa na igrišče.

V zgornjih vrsticah sem vam opisal mojo vas. Sicer to ni moj rodni kraj, a sem Šmihel vzljubil zaradi svežega zraka, povezanost med ljudmi in otrok, ki so tukaj. Če mi je usojeno, da bom živel drugje, bom Šmihel vedno hranil v prav posebnem kotičku svojega srca. In vedno in povsod bom ponosen pripovedoval, da sem iz Šmihela in da sem »Banovec«.

Simon Iskra, 9. a OŠ Žužemberk

Koledar Podružnične šole Šmihel za šolsko leto 2011/12 – izdelali učenci.

MOJ DOMAČI KRAJ – BREZOVA REBER

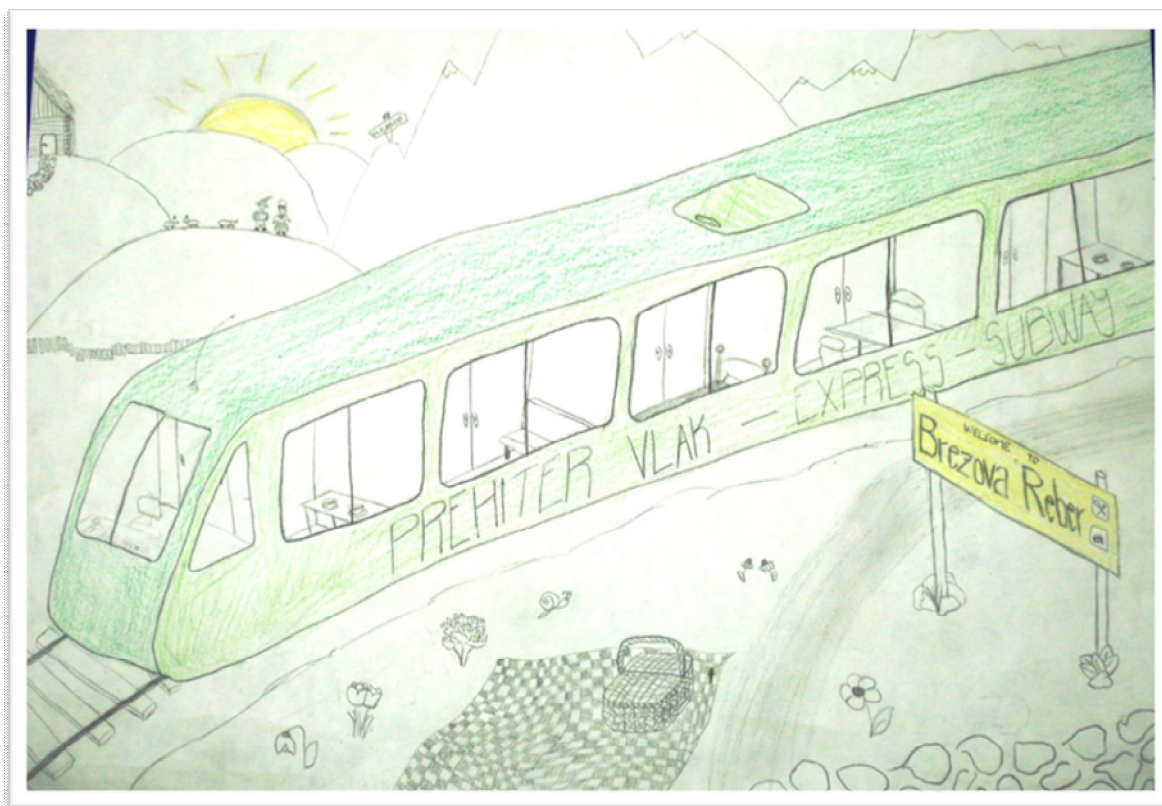
Dve mogočni lipi zaznamujeta to vas,
res da sta že stari, ampak ne škoduje jima čas.
V sušilnici so vaščani včasih sadje sušili,
mladi smo na to že pozabili.

Tukaj živijo prijazni ljudje, polni dobrote,
stare tete tu pečejo dobre piškote.
Spomladi v gozdu vse oživi od sreče,
jeseni pa nabiramo kostanjev polne vreče.

Če pogledaš proti vzhodu na Gorjance,
vidiš Trdinov vrh in vse njegove znance.
Pogled nam seže tudi na oddaljene vasi,
z gledanjem v daljavo si krajšamo dni.

Pri nas smo zelo povezani z naravo,
tukaj je vse bio, eko, naravno in zdravo.
Da si med zimo ne boste pulili sivih las,
ste lepo vabljeni v našo skromno vas.

Špela Pust, 9. b OŠ Žužemberk

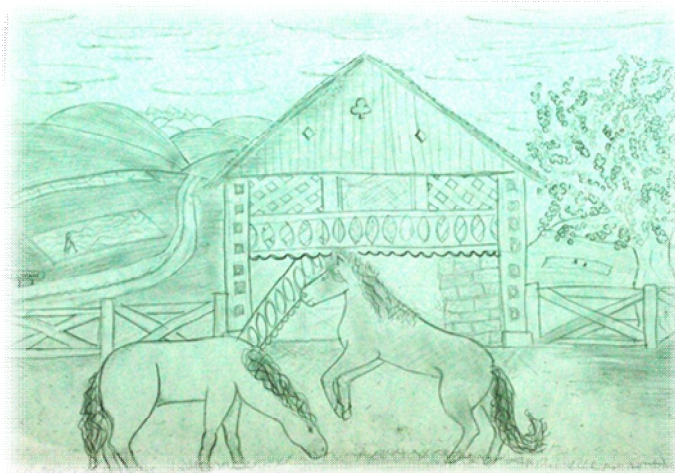

Špela Pust, 9.a

VELIKI LIPOVEC

Ko se pogovarjam z ljudmi, ki niso iz mojega kraja in me vprašajo, kje živim, po navadi sledi še eno vprašanje: »Kje pa je že to?« Običajno jim odgovorim, da pri Žužemberku.

Veliki Lipovec leži v jugovzhodnem delu Slovenije.

Tina Štrumbelj, 8.b

Natančneje v Občini Žužemberk. Med majhnimi kraji na Ajdovski planoti je Veliki Lipovec največji izmed treh Lipovcev. O tem pove dosti že ime. Kraj ima nadmorsko višino 460 m. Prometne poti so povezane do Soteske, Ajdovca, Boršta, Sel in Brezove Rebri, naprej pa do Novega mesta. V slabem vremenu ljudem povzroča preglavice neurejena cesta. Prebivalci pa imajo še nekaj težav poleg ceste. Nimajo vodovoda. Ta težava povzroča preglavice predvsem v poletnem času, ko je večina živine na paši in potrebuje veliko količino vode. Tudi drugi Lipovščani odštejejo kar veliko denarja za vodo v sušnem obdobju. Upam, da bo čim prej napeljan vodovod.

Rahlo pa me skrbi za prebivalstvo. Sedaj v velikem Lipovcu živi približno sto prebivalcev v tridesetih hišah. Te so tu in tam novejše, nekaj pa jih je v slabem stanju in so zapuščene. Že nekaj let tu ni bilo gradnje novih hiš, samo kakšna obnova. V preteklosti je bilo v kraju več kmetij. Nekaj jih je propadlo, nekaj se jih širi.

Ponosna sem, da sem obdana z naravo in živalmi, saj je moj stric tu eden največjih kmetov. Rada se odpravim k njim in pomagam pri delu na veliki kmetiji. Imajo krave mlekarice in njihovo mleko gre na slovenski trg. Nekaj vaščanov ima tu samostojno podjetje. Ukvarjajo se s tesarstvom, žagarstvom in prevozništvom. Drugi prebivalci pa hodijo v službo v ajdovsko tovarno, Novo mesto, Trebnje ali Ljubljano. Otroci do 4. razreda hodijo v PŠ Ajdovec, od 5. do 9. razreda pa v Osnovno šolo Žužemberk. Srednje šole obiskujejo v Novem mestu. Študentje pa večinoma študirajo v Ljubljani.

Najstarejša vaščanka Danica Jerše bo letos dopolnila 81 let.

Veliki Lipovec je večinoma obdan z gozdom, polji in travniki. V lepem vremenu se vedno prileže sprehod v naravo. Bodisi po gobe, šmarnice ali pa do bližnjih Sel do grobov.

V svoji vasi ne bi spremenila veliko. Želim si samo to, da vas ne bi postala čez leta zapuščena in da bi se vaščani med seboj dobro razumeli. Ohranja pa naj se tudi naša kulturna dediščina. Tu sta bili rojeni dve veliki osebnosti: dr. Franc Grivec in dr. Janez Gnidovec. Naj se vsi zavedajo tega in bodo ponosni na svoje korenine. Zlasti mlajši. Te pa naj o preteklosti podučijo starejši.

Marcela Jerše, 9. b OŠ Žužemberk

Osnovna šola Žužemberk
podeljuje priznanje

Luciji Mrvar

za sodelovanje na šolskem likovnem
in literarnem natečaju
»Moj domači kraj –
njegova dediščina in prihodnost«.

Žužembek, 3. februar 2012

Ravnateljica:

Priznanje avtorjem nagrajenih izdelkov

Moj domači kraj – njegova dediščina in prihodnost

Izšlo marca 2012 v 30 izvodih.

Zbrala, uredila in oblikovala gdč. Tanja Šenica ob sodelovanju z ga. Andrejo Šercer Robič

Mentorice učencem so bile učiteljice slovenskega jezika in likovne vzgoje.

Odgovorna oseba: mag. Jelka Mrvar.

